NORAKSTS
Lieta Nr.A42783408
143/AA43-0323-11/2

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2011.gada 4.martā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja U.Mihailova,
tiesneses S.Kanenberga un K.Krastiņa,

piedaloties pie administratīvās atbildības sauktajai personai *J.V.* un Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Jelgavas iecirkņa pārstāvim *G.R.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par *J.V.*, personas kods */personas kods/*, saukšanu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[5]panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu, sakarā ar *J.V.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 26.februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2008.gada 27.augustā Rīgas reģiona pārvaldes jaunākais inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA545129 (turpmāk arī – Protokols) par to, ka *J.V.* vadīja automašīnu Mitsubishi Pajero ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* (turpmāk arī – Transportlīdzeklis) brīdī, kad luksoforā dega aizliedzošais (sarkanais) signāls turpināja kustību, šķērsoja krustojumu ar Vaiņodes ielu taisnā virzienā, izdarot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 149.[5]panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu.

Ar Jelgavas pilsētas un rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas biroja 3.nodaļas priekšnieka vietnieka 2008.gada 29.septembra lēmumu Nr.022/PA545129 (turpmāk arī – Sākotnējais lēmums) *J.V.* saukts pie administratīvās atbildības par LAPK 149.[5]panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu un viņam uzlikts naudas sods Ls 20 apmērā.

Ar Jelgavas pilsētas un rajona policijas pārvaldes priekšnieka 2008.gada 21.novembra lēmumu Nr.20/21-V-107 (turpmāk – Lēmums) Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

[2] *J.V.* iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu (sūdzību) par Lēmuma atcelšanu, norādot turpmāk minētos argumentus.

[2.1] Protokolam nav pievienots neviens dokuments, kurā būtu fiksēts pārkāpuma izdarīšanas fakts.

[2.2] Protokola pirmajā eksemplārā, kuru aizpilda tikai policijas darbinieki, norādīts liecinieks *D.M.*, kurš ir to parakstījis. Ja konkrētajā lietā būtu bijis liecinieks, tad arī Protokola eksemplārā būtu jābūt atzīmei, ka „Ir" pievienots – *D.M.* liecība.

[2.3] Vietā, kur atradās policijas darbinieks (sabiedriskā transporta pietura aiz gājēju pārejas regulējošā luksofora) nav iespējams ne tikai redzēt luksoforu, bet arī pašu krustojumu, jo darbinieks atradās aptuveni 100 m no vietas, kur saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) sākas krustojums un policijas automašīna atradās uz Telts ielas aptuveni 100 m attālumā no krustojuma ar K.Ulmaņa gatvi.

[2.4] Pieņemot Lēmumu, nav vērtēts *J.V.* paskaidrojums, kā arī tas, ka persona nevar pierādīt to, ka nav izdarīts pārkāpums. Par noteicošo ir pieņemta *D.M.* kā liecinieka atzīme Protokolā, kura ir apšaubāma, jo, kā redzams no protokola, tad šādas liecības pievienošana Protokolam nav notikusi.

[2.5] K.Ulmaņa gatvē pirms krustojuma ar Vaiņodes ielu ir stop līnijas apzīmējums. Ņemot vērā to, ka regulējošie luksofori ir novietoti augstu virs brauktuves, stop līnija ir uzzīmēta aptuveni 10 m pirms luksoforiem, tā, lai apstājoties pirms tiem autovadītājiem būtu iespēja redzēt luksofora signālus. Līdz ar to, lai konstatētu *J.V.* pārkāpumu, jākonstatē, ka sarkanais vai dzeltenais aizliedzošais signāls ir iededzies, pirms *J.V.* Transportlīdzeklis šķērsoja stop līniju.

[2.6] Pārkāpums konstatēts 18:30, kad ir blīva auto plūsma; kā izriet no *D.M.* ziņojuma, tad viņš atradies pretējā brauktuves pusē aiz pretējā virziena brauktuves trim joslām un brauktuvi sadalošās joslas, kas ir nožogota ar metāla aizsargbarjerām, līdz ar to, ziņojums nav patiess, jo no šāda attāluma un pie minētajiem apstākļiem ir neiespējami konstatēt pārkāpumu un piefiksēt automašīnas numuru.

[2.7] Krustojums nav pārredzams, jo, degot kustību atļaujošajam signālam, tas ir pilnībā blīvi piepildīts ar autotransportu, kas lēni virzās uz krustojumu ar Vienības gatvi, kā arī pa pretējās puses brauktuvi transporta plūsma virzās virzienā no Vienības gatves uz Bauskas ielu.

[2.8] Iestāde bez ievērības ir atstājusi *J.V.* norādi par to, ka viņš nav informēts par lietas izskatīšanas vietu un laiku.

[3] Valsts policijas Jelgavas pilsētas un rajona policijas pārvalde rakstveida paskaidrojumos norāda turpmāk minētos apsvērumus.

[3.1] Fakts, ka Protokolu sastādīja policijas darbinieks, kurš neredzēja pārkāpuma izdarīšanas brīdi, kā arī, ka Protokola sastādīšanas brīdī tam nav pievienots neviens dokuments, nav būtisks, jo tas neietekmē administratīvā pārkāpuma fakta esamību un administratīvā akta saturu pēc būtības.

[3.2] Pārkāpumu vizuāli konstatēja *D.M.*, kurš atradās uz Garozas ielas brauktuves pie krustojuma ar K.Ulmaņa gatvi un kontrolēja kā transportlīdzekļu vadītāji ievēro ceļu satiksmes regulēšanas noteikumus.

[3.3] Tā kā Protokola sastādīšanas brīdī *D.M.* vēl nebija sastādījis rakstisku ziņojumu par konstatēto pārkāpumu un neatradās līdzās policijas inspektoram *J.R.*, tad Protokolā tika izdarīta atzīme, ka nav pievienots neviens dokuments un norādīts liecinieks – *D.M.* Tikai pēc Protokola sastādīšanas administratīvajai lietai tika pievienoti policijas inspektoru ziņojumi, kuri lietā tiek vērtēti kā pierādījumi, jo satur ziņas par administratīvā pārkāpuma konstatēšanas apstākļiem.

[3.4] Nav pamata apšaubīt policijas darbinieku mutiski sniegtos ziņojumus, kā arī lietai pievienotajos ziņojumos sniegtās ziņas, jo inspektors *D.M.* veica ceļu satiksmes uzraudzību, kontrolējot, kā vadītāji ievēro ceļu satiksmes noteikumu ievērošanu tieši K.Ulmaņa gatves un Vaiņodes ielas krustojumā.

[3.5] Policijas darbinieks nav ieinteresēts sniegt nepatiesas liecības, savukārt, *J.V.* ir ieinteresēts noliegt pārkāpumu, lai izvairītos no administratīvā soda.

[3.6] *J.V.* varēja ierasties Jelgavas Ceļu policijas nodaļā jebkurā darba dienā darba laikā un tad viņa lieta tiktu izskatīta viņa klātbūtnē, tā kā viņš neieradās, tad lieta tika skatīta bez viņa klātbūtnes.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 26.februāra spriedumu Lēmums atstāts negrozīts, bet *J.V.* pieteikums noraidīts. Spriedums pamatots ar turpmāk minētiem motīviem.

[4.1] Lietā ir strīds par to, vai *J.V.* krustojumu šķērsoja brīdī, kad luksoforā dega sarkanais, kustību aizliedzošais signāls.

[4.2] Novērtējot spriedumā norādītajos pierādīšanas līdzekļos esošo informāciju pēc savas iekšējās pārliecības, kā arī vadoties pēc tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem un taisnības principiem, tiesa atzina, ka ar tiem ir pierādīts fakts, ka *J.V.* ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, atbildība par kuru paredzēta LAPK 149.^{5}panta pirmajā daļā.

[4.3] *J.V.* un ceļu policijas inspektors sniedz pretrunīgas ziņas par lietas faktiskajiem apstākļiem. Izvērtējot iesniedzēja un policijas darbinieka paskaidrojumus, augstāka ticamība piešķirama policijas darbinieka sniegtajam notikumu izklāstam.

[4.4] Nav nozīmes apstāklim, ka no minētā posteņa nav saredzama uz brauktuves uzzīmētā stoplīnija, jo no inspektora dienesta ziņojuma izriet, ka tika šķērsots K.Ulmaņa gatves krustojums ar Vaiņodes ielu pie sarkanās (aizliedzošās) gaismas, nevis tikai stoplīnija.

[4.5] *J.V.* piemērota minimālā naudas soda sankcija Ls 20. Nosakot minimālo iespējamo soda apmēru par šāda veida pārkāpumu, lietderības apsvērumus jau ir izdarījis likumdevējs.

[5] *J.V.* par Administratīvās rajona tiesas spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūdza atcelt Lēmumu un administratīvā pārkāpuma lietu izbeigt, pamatojoties uz turpmāk minētiem apsvērumiem.

[5.1] Lai arī no judikatūras izriet, ka policijas darbinieku liecībām, pildot dienesta pienākumus, ir augsta ticamības pakāpe, tas nenozīmē, ka policijas darbinieku liecības ir neapšaubāms pierādīšanas līdzeklis, un konkrētajā lietā pastāv apstākļi, kas rada pamatu apšaubīt policijas darbinieku liecības.

[5.2] Šajā lietā ir būtiski, ka *J.V.* Protokola eksemplāra veidlapā vajadzēja būt liecinieka parakstam, kas noformēts pie Protokola sastādīšanas.

[5.3] Tiesas ieskatā personas pieteikumi administratīvā pārkāpuma lietās pēc būtības nevar būt objektīvi, pieņemot, ka publiski tiesiskajās attiecībās tiesību normu nemainīga un konstanti tiesiska, precīza un efektīva ievērošana piemīt izpildvaras darbībām, turklāt tiesu varas sistēma garantē privāto tiesību subjekta iespēju izvairīties no noteiktās atbildības vai soda.

[5.4] Ja ir būtiski salīdzināt *J.V.* un policijas darbinieku paskaidrojumu ticamību, jāņem vērā apstāklis, ka *J.V.* darbības un liecības visā administratīvā procesa laikā bija konsekventas. Policijas darbinieku liecības, sagatavotas un noformētas pēc administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas, ir apšaubāmas.

[5.5] Vērtējot, vai *J.V.* paskaidrojumi vērsti uz vainas noliegšanu, jāvērtē arī *J.V.* personība un apstāklis, ka nevienā citā gadījumā, kad *J.V.* sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols un noteikts sods, *J.V.* to nav apstrīdējis.

[5.6] Lai konstatētu, ka *J.V.* neievēroja Ceļu satiksmes noteikumu 56.4.punktu, jākonstatē, ka sarkanais aizliedzošais signāls vai dzeltenais signāls iedegās, pirms Transportlīdzeklis šķērsoja stoplīniju, nevis Jelgavas pilsētas un rajona policijas pārvaldes darbinieka iedomāto krustojumu.

[6] Tiesas sēdē *J.V.* apelācijas sūdzību uzturēja, pamatojoties uz tajā un pieteikumā (sūdzībā) norādītajiem argumentiem.

Iestādes pārstāvis apelācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir pamatota, ka Sākotnējais lēmums ir atceļams un administratīvā pārkāpuma lieta ir izbeidzama.

[8] Ar Sākotnējo lēmumu *J.V.* saukts pie atbildības par LAPK 149.^{5}panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu.

LAPK 149.[5]panta pirmā daļa paredz, ka par braukšanu, ja luksoforā deg aizliedzošais signāls, uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam – no divdesmit līdz simt latiem.

Apgabaltiesa pārbauda, kāda situācija atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumiem ir uzskatāma par braukšanu, ja luksoforā deg aizliedzošais signāls.

[9] Atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu 56.4.punktam sarkans signāls (arī mirgojošs) vai divi pārmaiņus mirgojoši sarkani signāli aizliedz kustību.

Ceļu satiksmes noteikumu 64.punkts paredz, ja luksofora signāli braukt aizliedz, transportlīdzekļa vadītājam jāaptur transportlīdzeklis pirms stoplīnijas (929.ceļa apzīmējums) vai 541.ceļa zīmes.

Lietā nepastāv strīds, ka 2008.gada 27.augustā plkst.18:30 *J.V.* vadīja Transportlīdzekli Rīgā pa K.Ulmaņa gatvi no Bauskas ielas un šķērsoja krustojumu ar Vaiņodes ielu un ka K.Ulmaņa gatvē šajā ceļa posmā pirms luksofora ir stoplīnija.

Atbilstoši noteikumu 65.punktam, ja, iedegoties dzeltenajam signālam, transportlīdzekļa vadītājs transportlīdzekli šo noteikumu 64.punktā noteiktajās vietās var apturēt, tikai strauji bremzējot, šī transportlīdzekļa vadītājs drīkst ceļu turpināt, neapturot transportlīdzekli. Ja nav stoplīnijas vai 541.ceļa zīmes, transportlīdzeklis jāaptur pirms krustojumiem un citos ceļa posmos – pirms gājēju pārejas, bet vietās, kur tās nav, – pirms luksofora.

No minētā ir secināms, ka vietās, kur ir iezīmēta stoplīnija, transportlīdzekļa vadītājam attiecībā uz krustojuma šķērsošanu ir saistoša stoplīnija. Ja vadītājs ir pārbraucis stoplīniju, viņam ir pienākums pabeigt krustojuma šķērsošanas manevru, neatkarīgi no tā, ka manevra laikā iedegas aizliedzošais signāls.

Līdz ar to, lai konstatētu LAPK 149.[5]panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma sastāvu, ir jākonstatē, ka Transportlīdzeklis šķērsoja stoplīniju, luksoforā degot aizliedzošajam signālam, vai luksoforā bija iededzies dzeltenais signāls un Transportlīdzekli bija iespējams apturēt pie stoplīnijas, strauji nebremzējot.

[10] Protokolā norādīts, ka Transportlīdzeklis brīdī, kad luksoforā dega aizliedzošais (sarkanais) signāls turpināja kustību, šķērsoja krustojumu ar Vaiņodes ielu taisnā virzienā.

Policijas darbinieks leitnants *D.M.* 2008.gada 27.augusta ziņojumā norāda, ka ievēroja Transportlīdzekli, kas virzījās pa trešo braukšanas joslu un K.Ulmaņa gatves krustojumā ar Vaiņodes ielu transportlīdzeklis iebrauca un to šķērsoja pie luksofora sarkanā signāla. Ziņojumā norādīts, ka Transportlīdzeklim bija reāla iespēja apstāties šim nolūkam paredzētajā vietā. No *D.M.* atrašanās vietas pārkāpums bija labi redzams.

No minētā ir secināms, ka policijas darbinieks *D.M.* ir piefiksējis apstākli attiecībā uz reālo iespēju Transportlīdzekli apturēt šim nolūkam paredzētajā vietā.

Tomēr, ņemot vērā, ka Lēmumā attiecībā uz piemērojamām tiesību normām ir minēts Ceļu satiksmes noteikumu 56.4.punkts, 64.punkts un 64.1.punkts, bet nav vērtēta noteikumu 65.punkta piemērošana, turklāt ņemot vērā iestādes pārstāvja paskaidrojumus apgabaltiesas sēdē, Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka par vietu, kur *J.V.* bija jāaptur Transportlīdzeklis, iestāde uzskata ielu krustojumu – vietu, kur krustojas, piekļaujas vai atzarojas ceļi vienā līmenī. Krustojums ir norobežots ar iedomātām līnijām, kas savieno brauktuves pretējo malu noapaļojuma sākumu (Ceļu satiksmes noteikumu 1.24.punkts). No minētā izriet, ka arī vieta, ko policijas darbinieks *D.M.* ir fiksējis saistībā ar iespēju apturēt Transportlīdzekli, nav uzskatāma stoplīnija, bet K.Ulmaņa gatves un Vaiņodes ielu krustojums.

Līdz ar to, apgabaltiesas ieskatā, iestāde nav pierādījusi (nav pat centusies pierādīt) faktu, ka Transportlīdzeklis bija šķērsojis stoplīniju, luksoforā degot aizliedzošajam signālam, vai ka luksoforā bija iededzies dzeltenais signāls un Transportlīdzekli bija iespējams apturēt pie stoplīnijas, strauji nebremzējot.

Pamatojoties uz minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka *J.V.* darbībās nav konstatējams Sākotnējā lēmumā norādītais administratīvā pārkāpuma sastāvs. Līdz ar to Sākotnējais lēmums ir atceļams un administratīvā pārkāpuma lietu ir izbeidzama, pamatojoties uz LAPK 239.panta 1.punktu.

[11] Vienlaikus apgabaltiesa norāda, ka atbilstoši administratīvo tiesu judikatūrai apstāklis, ka personai pienācīgā veidā nav paziņots par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu nav uzskatāms par būtisku procesuālu pārkāpumu, ja pie atbildības saucamajai personai bija iespēja administratīvā pārkāpuma lietā pieņemto lēmumu apstrīdēt augstākā iestādē. Līdz ar to pie administratīvā atbildības saucamajai personai ir nodrošinātas tiesības uz viedokļa izteikšanu, kas ir nozīmīgākais apsvērums paziņošanai par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu (skat. arī Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 3.marta spriedumu Nr.SKA-31/2009).

[12] Attiecībā uz *J.V.* norādītajiem procesuālajiem pārkāpumiem Protokola sastādīšanā Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka policijas darbinieks, kurš fiksējis pārkāpumu, ir iestādes pārstāvis un saskaņā ar LAPK 243.pantu policijas darbinieka ziņojums ir pierādījumus fiksējošais līdzeklis – „citu personu paskaidrojumi". Apstāklis, ka Protokolā ir vai nav pārkāpumu konstatējusī persona – policijas darbinieks – norādīta kā liecinieks, nevar ietekmēt Protokola tiesiskumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punktu, 286.panta pirmās daļas 3.punktu un 286.[14]pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Atcelt Jelgavas pilsētas un rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas biroja 3.nodaļas priekšnieka vietnieka 2008.gada 29.septembra lēmumu Nr.022/PA545129 un administratīvā pārkāpuma lietu par *J.V.*, personas kods */personas kods/*, saukšanu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[5]panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu izbeigt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	*(paraksts)*	U.Mihailova
Tiesneses	*(paraksts)*	S.Kanenberga
	(paraksts)	K.Krastiņa

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese U.Mihailova
Rīgā, 2011.gada 4.martā